

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II –ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

3. Трейсі Б. Результативний тайм-менеджмент: ефективна методика управління власним часом. - М.: Смартбук, 2007. - 79 с.

4. Яворська Т. І. Тайм-менеджмент як спосіб підвищення продуктивності молодого педагога [Текст] // Педагогіка: традиції та інновації: матеріали IX Міжнар. науч. конф. (г. Казань, січень 2018 р). - Казань: Бук, 2018. - С. 98-100. - URL <https://moluch.ru/conf/ped/archive/274/13589/> (дата звернення: 18.03.2020).

УДК 378:81'24(043)

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ОНАХТ

О.С. Зінченко

Постіндустріальна епоха, в яку ми живемо, потребує від сучасного інженера ґрунтовної гуманітарної, і в тому числі, лінгвістичної, компетентності. Практичне володіння іноземною мовою, насамперед, англійською - globish, є невідокремним складником профілю сучасного фахівця. Тож, «іноземна мова», як сукупність всіх навчальних дисциплін, з нею пов'язаних, привертає до себе все більшу увагу з боку організаторів навчального процесу, студентів та роботодавців.

Яким же є навчання іноземної мови в ОНАХТ? Якими є методичні основи лінгвістичної підготовки студентів та викладачів академії з іноземних мов та організаційні форми реалізації цієї підготовки? Чи відповідають вони реаліям сьогодення та що можна/треба змінити на краще?

В освітніх програмах ОНАХТ передбачено навчання іноземної мови на всіх трьох ступенях вищої освіти: бакалавр, магістр, доктор філософії.

СВО «Бакалавр»	СВО «Магістр»	СВО «Доктор філософії»
Обов'язкові дисципліни: Іноземна мова (051, 144, 183) Іноземна мова за професійним спрямуванням Іноземна мова в туристичній діяльності (242) Ділова іноземна мова (242) Друга іноземна мова (242)	Обов'язкові дисципліни: Ділова професійна іноземна мова (076) Ділова іноземна мова (131, 133) Ділова та професійна мова (142, 162, 181) Іноземна мова за професійним спрямуванням (144, 185) Іноземна мова за професійним спрямуванням (поглиблений курс) (281) Професійна та наукова іноземна мова (151, 242)	Обов'язкові дисципліни: Академічне іноземне письмо Особливості перекладу наукових текстів

Варіативні дисципліни: Англійська мова (123, 162), Англійська мова за професійним спрямуванням (183) Ділова іноземна мова (241) Друга ділова іноземна мова (242) Іноземна мова професійно-комунікативної діяльності в публічному управлінні (281) Іноземна мова за фахом (051)	Вибіркові дисципліни Англійська мова за професійним спрямуванням (101, 183, 141) Друга ділова іноземна мова (242) Друга іноземна мова (базовий курс) (242)	Варіативні дисципліни: Іноземна мова за професійним спрямуванням Розмовна іноземна мова
--	---	---

Таблиця 1. Іноземні мови в освітніх програмах ОНАХТ

Загальна кількість годин з обов'язкових дисциплін варіюється від 0 до 13 кредитів ЄКТС (в середньому 6 кредитів), кількість аудиторних годин від 30 до 130 (в середньому - 60 годин), що більш-менш корелюється з загальноєвропейською практикою.

Зазначимо, що незалежно від назви, всі ці дисципліни всіх ступенів вищої освіти вкладаються в профіль однієї навчальної дисципліни - «Іноземна мова для конкретних цілей». Ця дисципліна, започаткована в світовій методиці навчання іноземних мов в 60-ті роки минулого сторіччя, впевнено займає своє гідне місце серед інших лінгвістичних дисциплін. В нашій країні, одним з основоположників методики викладання іноземної мови в технічному ЗВО був професор Й.М. Берман, який у 70-роки завідував кафедрою іноземних мов ОНАХТ. Створена ним методика протягом десятиліть використовувалась в навчальному процесі й довела свою ефективність.

Колектив кафедри іноземних мов розділяє ідею Й.М. Бермана про суттєву відмінність викладання іноземної мови в мовному і немовному ЗВО: в ОНАХТ мові навчають тільки як засобу спілкування, що реалізується в мовленні. Додамо, що всі методики викладання іноземних мов, задіяні в навчальному процесі, націлені не лише на спеціалізацію навчання, а й на розвиток мовленнєвих навичок та максимальну адаптацію студентів нефілологічних спеціальностей до майбутнього контакту з іншомовним середовищем.

Саме ця дисципліна під назвою «Англійська мова професійного спілкування» була рекомендована немовним закладам вищої освіти МОН у вигляді Програми з англійської мови (2005), розробленої у відповідності до ЗЄР з мовної освіти, норм ЄКТС, сучасних досягнень лінгвістики, педагогіки, психології, психолінгвістики, методики навчання.

На наш погляд, викладання в ОНАХТ іноземної мови за професійним спрямуванням, а не загальної іноземної мови є доцільним та методично й організаційно виправданим з огляду на те, що курс іноземної мови в закладі вищої освіти є продовженням навчання іноземної мови в середній школі та одним з етапів навчання мови в системі безперервної освіти протягом життя.

Можливо, вартувало б унормувати назви та обсяг схожих за метою та змістом дисциплін, хоча б обов'язкових.

Згідно чинних Навчальних програм з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 - 11 класів, на кінець 11-го класу учні загальноосвітнього навчального закладу, які вивчають першу іноземну мову, досягають рівня B1 відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти. На жаль, відсоток абітурієнтів ОНАХТ, які мають реальний рівень B1 або вище, складає за результатами вхідного контролю трохи більше 50 %. В цій ситуації логічним та методично обґрунтованим вважаємо запровадження проведення вхідного тестування вступників ще до початку аудиторних занять та урахування його результатів при формуванні академічних груп (наприклад, підгрупа А - рівень B1 та вище; підгрупа Б - рівень нижчий за B1). Тестування може проводитись он-лайн. Такий підхід зробить можливим більш однорідний з точки зору мовної підготовки склад підгруп, а отже, дає дидактичні, комунікативні, мотиваційні, психоемоційні переваги в навчанні іноземних мов. До того ж він не вимагає принципових змін в методичному забезпеченні навчального процесу, адже принцип диференційованого навчання застосовується кафедрою іноземних мов ОНАХТ ще з часів проф. Й.М. Бермана.

Для студентів з низьким вхідним рівнем іноземної мови, як і для усіх студентів та співробітників академії, є можливість вдосконалювати свою лінгвістичну компетентність в Центрі вивчення іноземних мов «SUCCESS». Заняття в групах різних рівнів з англійської, німецької, французької мов ведуть викладачі кафедри іноземних мов. Предметом навчання є загальна, а не професійна іноземна мова, базовою методикою є комунікативна, базовими підручниками - британські, американські, німецькі та французькі видання; широко використовуються мультимедійні засоби навчання.

Цього року в Центрі організовано також групи з підготовки до складання ЄВІ. Навчальні модулі загальним обсягом 48 годин передбачені в формі тренінгів. Розроблені методичні вказівки та інші дидактичні матеріали спрямовані на вдосконалення лексичних та граматичних навичок, а також комплексного вміння читати до рівня B1+, B2, що має забезпечити успішне складання студентами ЄВІ та вступ до магістратури.

Нагальним завданням Центру «SUCCESS» є наразі запровадження сертифікації рівня володіння англійською мовою здобувачів за стандартом ЗЄРМО. Така сертифікація затребувана сьогодні як студентами та аспірантами для участі в програмах академічної мобільності, в міжнародних наукових та професійних проектах, в підготовці до вступних іспитів до магістратури та аспірантури, так і науково-педагогічними працівниками - здобувачами вчених звань.

Висновуючи про задовільну організаційну та методичну забезпеченість навчання іноземних мов в ОНАХТ, зазначимо, що існуюча суперечність між зростаючими вимогами до рівня володіння іноземною мовою фахівцями

нефілологічних спеціальностей та їхнім реальним недостатнім рівнем знань, подеколи невмінням практично користуватись іноземною мовою в професійній сфері свідчить про необхідність подальшого вдосконалення як методичного так і організаційного аспектів викладання цієї дисципліни.

НТБ ОНАХТ

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.**Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.**Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.**Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.**Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.**Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.**Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.**Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.**Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.**Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

ЗМІСТ

Особливості акредитації освітніх програм національним агентством з забезпечення якості вищої освіти	
Л.М. Тележенко, І.М. Калугіна, Н.А. Дзюба	3
Методичні засади тайм-менеджменту сучасного викладача	
О.Б. Каламан	6
Організаційні та методичні принципи мовної підготовки студентів та науково-педагогічних працівників ОНАХТ	
О.С. Зінченко	9
Силабус на шляху інноваційного розвитку освітнього процесу	
С.О. Воїнова	13
Академічна доброчесність - заорука надання якісних освітніх послуг	
А.О. Максютюв	14
Формування професійних компетенцій	
Т.І. Нікітчина, Т.А. Манолі, Я.О. Баришева	17
Медіаграмотність як складова академічної доброчесності	
О.І. Дроздов	19
Доброчесність - головна наскрізна ідея забезпечення якості вищої освіти	
С.О. Лозинська, Л.Т. Пукаляк, Н.М. Ціцюра	20
Науково-методичне забезпечення ефективності освітнього процесу при засвоєнні студентами дисципліни «Інновації в індустрії гостинності»	
Л.А. Тітомир	23
Сучасні підходи в організації екологічної освіти	
І.П. Кондратенко, О.Л. Гаркович	24
Веб-ресурс для моніторингу сучасних технологій з метою підвищення якості наповнення та викладання навчальних дисциплін ІТ спрямування	
А.В. Селіванова, А.С. Винник	25
Методичні підходи до викладання технічних дисциплін екологічного циклу	
Г.В. Крусір, О.Л. Гаркович, І.В. Коваленко	27
Дискусія як метод набуття здобувачами вищої освіти компетентнісних і соціальних навичок	
О.Л. Гаркович, М.М. Мадані, І.О. Кузнецова, І.П. Кондратенко	29
Методологічні основи інноваційного викладання дисциплін, пов'язаних з безпечністю харчування	
Л.М. Пилипенко, А.В. Єгорова	32
Застосування принципів відкритих даних для забезпечення представленості наукових доробків у репозитаріях академічних текстів	
О.В. Ольшевська, А.Ю. Волкова, Ж.А. Титуренко	33
Applying the principles of smart library to the activities of the scientific and technical library	
A. Kharakhash, I. Zinchenko, A. Shershun	35
Електронний контент дисциплін кафедри БЖД	
О.О. Фесенко, З.М. Сахарова, К.Г. Барбан	36